

Bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 houdende vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone 'BE 2301336 Schorren en polders van de Beneden-Schelde'

Bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 houdende vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone 'BE 2301336 Schorren en polders van de Beneden-Schelde'

Bijlage 2. De instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone 'BE 2301336 Schorren en polders van de Beneden-Schelde'

I. Instandhoudingsdoelstellingen

Legende	
Symbool	Omschrijving
↑	Het doel is een stijging van de oppervlakte of populatiegrootte of een verbetering van de kwaliteit.
=	Het minimale doel is het behoud van de oppervlakte of populatiegrootte of het behoud van de kwaliteit.

Soorten

In de onderstaande tabel worden de doelen aangegeven voor de Europees te beschermen soorten in de SBZ-V 'Schorren en polders van de Benedenschelde. De actuele aantallen broedparen komen overeen met de monitoringsresultaten van het INBO over de periode 2009-2017.

De doelen komen overeen met de IHD zoals Van Hove et al. (2004) hebben opgemaakt voor dit SBZ-V, vervolledigd met een aantal IHD voor soorten die meeliften en zijn goedgekeurd binnen de G-IHD. Op het terrein vereisen die meeliftende soorten geen bijkomende oppervlakte aan leefgebieden of bijkomende habitatkwaliteitseisen.

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Broedvogels: Bruine kiekendief	↑ <u>Actueel:</u> 5-11 broedparen. <u>Doel:</u> 30-35 broedparen, waarvan minstens 12 overlap met IHD-Z. SBZ-V LSO 28-33 broedparen, waarvan 3 in Groot Rietveld; SBZ-V Groot Buitenschoor en Galgenschoor: 2 broedparen in Galgenschoor. Dit vereist een mozaïek van foerageer- en broedgebied van 323 ha slik en schor. <u>Motivering:</u> SBZ-V BE2301336 is essentieel.	↑ <u>Doel:</u> Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied onder meer door de instandhouding van voldoende kwalitatieve open ruimte (bij voorkeur braakliggend of extensief beheerd terrein) rond de broedgebieden als foerageergebied. Broedgebied: uitgestrekte rietvelden en moerassen met dichte vegetatie en weinig bomen. Foerageergebied: voldoende kwalitatieve open ruimte waaronder, vochtige graslanden en cultuurland met groot voedselaanbod. Het optimale foerageergebied voorziet in een groot voedselaanbod aan vogels en kleine zoogdieren. De open gedeelten van de ecologische infrastructuur in Zeehavengebied,		

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Blauwborst	↑	<p><u>Actueel:</u> 181-237 broedparen.</p> <p><u>Doel:</u> 339-390 broedparen, waarvan minstens 122 overlap met IHD-Z.</p> <p>SBZ-V LSO: 307-358 broedparen.</p> <p>SBZ-V Groot Buitenschoor en Galgenschoor: 27 in Galgenschoor.</p> <p>SBZ-V Ettenhoofse polder: 5 broedparen.</p>	↑	<p><u>Doel:</u> Een goede kwaliteit van het leefgebied in de vorm van moerasgebieden, schorren en natte riuigten met minimale aanwezigheid van opgaand hout.</p> <p>In de Ettenhoofse polder volstaat het behoud van de huidige oppervlakte en kwaliteit van de kleine landschapselementen (rietkanten, solitaire wilgen) en</p>
				<p>als ook bepaalde landbouwteelten kunnen geschikt foerageergebied zijn. Lijnvormige en niet-opgaande kleine landschapselementen kunnen ook functioneren als foerageergebied.</p> <p><u>Motivering:</u></p> <p>Door de realisatie van de hierboven genoemde kwaliteitseisen van het leefgebied zullen de kwaliteit en kwantiteit voor deze soort toenemen.</p>

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
IJsvogel	↑	<p><u>Actueel:</u> 0-3 broedparen. <u>Doel:</u> 2-7 broedparen. SBZ-V LSO: Behoud van de bestaande populatie: 2-7 broedparen. <u>Motivering:</u> SBZ-V BE2301336 is belangrijk voor de soort.</p>	↑	<p><u>Doel:</u> Kwalitatief goed ontwikkeld leefgebied bestaande uit: - natuurlijke oevers met plaatselijk steile bij voorkeur zandige wanden - voldoende helder water - groot aanbod aan kleine vissen - geschikte foerageergebieden met visrijke waterhabitats - minimalisatie van verstoring.</p> <p><u>Motivering:</u> De bovenvermelde kwaliteitseisen zijn nodig voor het bereiken van een goede lokale staat van instandhouding.</p>
		<p><u>Motivering:</u> SBZ-V BE2301336 is zeer belangrijk.</p>		<p>zijn geen bijkomende maatregelen door de landbouw noodzakelijk. <u>Motivering:</u> De kwaliteitsdoelstellingen zijn nodig voor het behalen van een goede lokale staat van instandhouding.</p>

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Roerdomp	<p>↑</p> <p><u>Actueel:</u> 0-4 broedparen. <u>Doel:</u> 3-4 broedparen.</p> <p>Dit komt overeen met een oppervlakte leefgebied van 90-200 ha in de vorm van samenhangend rietveld en open water.</p> <p>SBZ-V LSO: 3-4 broedparen, waarvan 1-2 overlap met IHD-Z.</p> <p><u>Motivering:</u> SBZ-V BE2301336 is essentieel voor de soort.</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Streven naar een goede leefgebiedkwaliteit.</p> <p>Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - geschikt leefgebied, bestaande uit nat rietland, moerasvegetaties (>50%) en open water (>30%) - helder water met goede waterkwaliteit en een hoog voedselaanbod (jonge vis, ongewervelden, amfibieën) - voldoende geschikte randzones (waterriet/ondiep water/oeverplantenvegetaties - voldoende rust en waar mogelijk creatie van predatievrije broedgelegenheden tijdens broedperiode - gevarieerde leeftijdsstructuur van de rietvegetaties: per 		

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Lepelaar	<p>↑ <i>Actueel:</i> 15-35 broedparen. <i>Doel:</i> 40 broedparen. Dit doel overlapt met dit van IHD-Z.</p> <p><i>Motivering:</i> Het SBZ is essentieel voor deze soort.</p>		<p>broedkoppel is er nood aan minimaal 0,5 tot 2 ha overjarig riet of lisdodde met voldoende dikke kniklaag (opstapeling van oude stengels)</p> <p>- aanwezigheid van verlandingsvegetaties (niet enkel riet/lisdodde, maar ook ondergedoken en drijvende watervegetaties)</p> <p><u>Motivering:</u> De bovenvermelde kwaliteitseisen zijn nodig om een goede lokale staat van instandhouding te bereiken.</p>	<p>↑ <i>Doel:</i> Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied door inrichting van potentieel broed- en foerageerhabitat. Foerageergebied: Uitgestrekte moerasgebieden met grote</p>

soort	populatie doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Porseleinhoen	↑	<p><u>Actueel:</u> 0-1 broedparen.</p> <p><u>Doel:</u> 1-2 broedparen in SBZ-V LSO. Dat betekent 30-60 ha leefgebied.</p> <p><u>Motivering:</u> Het SBZ-V BE2301336 is essentieel voor deze soort.</p>	<p>oppervlakten ondiep, helder water zonder veel begroeiing. Broedgebied met rietvelden, moerasbos en (broed)eilanden (met takkenbossen) waar ze veilig zijn voor predatoren.</p> <p><u>Motivering:</u> De realisatie van de habitatdoelen (IHD-Z) en de verbetering van de kwaliteit van het leefgebied zijn nodig voor het bereiken van een goede LSVI.</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Streven naar een goede leefgebiedkwaliteit door inrichting van voldoende grote moerasgebieden (> 30 ha). Het leefgebied bestaat uit een mozaïek van open water met oeverzones (RBB_ae), zeggemoerassen (RBB_mc) en natte mesofiele graslanden (RBB_hc, RBB_hu) en ruijten (RBB_hf) en de randen van rietmoerassen (RBB_mr).</p>

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Kluut	<p>↑</p> <p><u>Actueel:</u> 145-245 broedparen. <u>Doel:</u> 366-483 broedparen. BZ-V LSO: Uitbreiden van de huidige populatie. <u>Motivering:</u> Het SBZ-V BE2301336 is essentieel voor deze soort. Het besliste geactualiseerde Sigma-plan voorziet in de ontwikkeling van habitat waar mits een bijkomende inrichting ook leefgebied voor Kluut kan worden gecreëerd.</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied door inrichting van potentieel broed- en foerageergebieden. Broedgebied in de vorm van zandig kaal terrein (geen of korte begroeiing) of grasland, onbereikbaar voor grondpredatoren. Foerageergebied: ondiep open water, slikken en slikranden langs open water. <u>Motivatie:</u> Door de realisatie van de habitatdoelen (IHD-Z) en de oppervlakte leefgebied voor deze soort zal voldoende foerageer- en broedgebied ontstaan. Specifieke inrichtingsmaatregelen</p>		

soort	populatie doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Visdief	<p>↑</p> <p><i>Actueel:</i> 20-300 broedparen.</p> <p><i>Doel:</i> 208 broedkoppels in SBZ-V LSO.</p> <p><i>Motivering:</i> Het SBZ-V BE2301336 is zeer belangrijk voor deze soort.</p>	<p>↑</p> <p><i>Doel:</i> creëren van nieuwe, potentiële foerageer- en broedgebieden, onder andere in de vorm van broedeilanden en nestvlotten.</p> <p>Foerageergebied open, visrijk water.</p> <p><i>Motivering:</i> Door de realisatie van de habitatdoelen (IHD-Z) en de oppervlakte leefgebied voor kluut, zullen de leefgebiedkwaliteit</p>		

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Strandplevier	↑	<u>Actueel:</u> 1-9 broedkoppels. <u>Doel:</u> 30-40 broedkoppels in SBZ-V LSO. <u>Motivering:</u> Het SBZ-V BE2301336 is essentieel voor deze soort.	↑	<u>Doel:</u> Streven naar een goede leefgebiedkwaliteit door inrichting van potentieel broed- en foerageerhabitat. Zandige pioniersvegetaties, zandplaten (schorren) bij brak water als broedgebied. Slikken als foerageergebied. <u>Motivering:</u> Door een verbeterd beheer en een optimalisatie-inrichting binnen een deel van de realisaties van habitatdoelen 1130 (leefgebied voor Kluut), kunnen de habitatkwaliteit en -kwantiteit voor deze soort voldoende toenemen.
	↑	<u>Actueel:</u> 19-1409 broedkoppels. De grote vork is eigen aan ecologie van soort omwille groot areaal broedgebied.	↑	<u>Doel:</u> Streven naar een goede leefgebiedkwaliteit door inrichting van goed broedgebied.

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Steltkluit	↑	<p><u>Doel:</u> 30-40 broedkoppels in SBZ-V LSO. Dit vereist geen oppervlakte extra leefgebied.</p> <p><u>Motivering:</u> Het SBZ-V BE2301336 is essentieel voor deze soort.</p>	<p><u>Doel:</u> Door een verbeterd beheer en een optimalisatie-inrichting binnen een deel van de realisaties van habitatdoelen van 1130 (leefgebied voor Kluut), kunnen de leefgebiedkwaliteit en -kwantiteit voor deze soort voldoende toenemen.</p>	
	↑	<p><u>Actueel:</u> 0-2 broedkoppels.</p> <p><u>Doel:</u> SBZ-V LSO: 4 broedkoppels. Dit vereist geen oppervlakte extra leefgebied.</p> <p><u>Motivering:</u> Het SBZ-V BE2301336 is essentieel voor deze soort.</p>	<p><u>Doel:</u> Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied door het creëren van nieuwe, potentiële broedgebieden en geschikt beheer binnen het netwerk van natuurgebieden, met voldoende aaneengesloten permanent grasland.</p> <p><u>Motivering:</u> Door de optimalisatie van het beheer zal de kwaliteit van het leefgebied voor deze soort voldoende toenemen voor de goede lokale staat van instandhouding.</p>	

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
<p><u>Doortrekkende en overwinterende watervogels:</u></p> <p>Wintertaling</p>	<p>↑</p> <p><u>Actueel:</u> Seizoensgemiddelden (2008/2009-2016/2017): 285-1096. Wintermaxima (2008/2009-2016/2017): 519-2080.</p> <p><u>Doel:</u> Behoud van het huidige populatieniveau berekend als seizoensgemiddelde over de periode 1998/1999 tot 2006/2007: 491-1077.</p> <p><u>Motivering:</u> Het SBZ-V BE2301336 is essentieel voor deze soort. Dit vereist geen oppervlakte extra leefgebied. Met de realisatie van de doelen voor 'slikken en schorren' van de IHD-Z wordt ook voldaan aan</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Verbeteren van de kwaliteit van het leefgebied door het creëren van nieuwe, potentiële overwinteringsgebieden en de beperking van (menselijke) verstoring binnen het netwerk van natuurgebieden.</p> <p><u>Motivering:</u> Door de realisatie van de habitatdoelen van 1130 kan de kwaliteit van het leefgebied voor deze soort verder toenemen.</p>		

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
	de oppervlakte-eisen voor Wintertaling.			
Bergeend	↑	<p><u>Actueel:</u> Seizoensgemiddelden (2008/2009-2016/2017): 156-366. Wintermaxima (2008/2009-2016/2017): 451-824.</p> <p><u>Doel:</u> Behoud van het huidige populatieniveau berekend als seizoensgemiddelde over de periode 1992/93 tot 2006/07: 282-747.</p>	↑	<p><u>Doel:</u> Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied door het creëren van nieuwe, potentiële overwinteringsgebieden binnen het netwerk van natuurgebieden, met voldoende rust.</p>

soort	populatie-doelstellingen	kwaliteitseisen aan de leefgebieden
	doel toelichting	doel toelichting
	<p>Dit vereist geen oppervlakte extra leefgebied. Met de realisatie van de doelen voor Kluut, Bruine kiekendief, Blauwborst, overwinterende watervogels en 'slikken en schorren' van de IHD-Z wordt ook voldaan aan de oppervlakte-eisen voor Bergeend.</p> <p><u>Motivering:</u> Het SBZ-V BE2301336 is zeer belangrijk voor deze soort.</p>	<p><u>Motivering:</u> Door de realisatie van de habitatdoelen kan de kwaliteit van het leefgebied voor deze soort verder toenemen.</p>
Kleine zwaan	<p>↑ <u>Actueel:</u> Seizoensgemiddelden (2008/2009-2015/2016): 0-23. Seizoensmaxima (2008/2009-2016/2017): 0-47.</p> <p><u>Doel:</u> Behoud van het huidige populatieniveau berekend als seizoensgemiddelde over de periode 2003/04-2007/08: 0-6.</p>	<p>↑ <u>Doel:</u> Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied - door het creëren van nieuwe, potentiële overwinteringsgebieden binnen het netwerk van natuurgebieden met voldoende goede waterkwaliteit in ondiepe</p>

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Lepelaar	<p>↑= <i>Actueel</i>: 2-25</p> <p>Seizoensgemiddelden: (2008/2009-2016/2017): 2-14.</p> <p>Seizoensmaxima: (2008/2009-2016/2017): 2- 32.</p> <p><i>Doel</i>: Behoud van het huidige populatieniveau berekend over de periode 2008-2012 (2-20), zodat dit samen met andere pleistergebieden in Vlaanderen 1% van de volledige populatie kan herbergen.</p> <p>Dit vereist geen extra oppervlakte leefgebied. Met de</p>	<p>↑</p> <p><i>Doel</i>: Verbeteren van de kwaliteit van het leefgebied</p> <p>- door het creëren van nieuwe potentiële pleistergebieden binnen het netwerk van natuurgebieden, met voldoende rust en met ondiep, visrijk water</p> <p>- door het beperken van (menselijke) verstoring in belangrijke pleisterplaatsen</p> <p><i>Motivering</i>: Door de realisatie van de habitatdoelen kan de kwaliteit van het leefgebied voor deze soort verder toenemen.</p>	<p>wateren met veel ondergedoken waterplanten</p> <p>- door het beperken van menselijke verstoring op foerageer- en slaappleaatsen</p> <p><i>Motivering</i>: Door de realisatie van de habitatdoelen kan de kwaliteit van het leefgebied voor deze soort verder toenemen.</p>	<p>wateren met veel ondergedoken waterplanten</p> <p>- door het beperken van menselijke verstoring op foerageer- en slaappleaatsen</p> <p><i>Motivering</i>: Door de realisatie van de habitatdoelen kan de kwaliteit van het leefgebied voor deze soort verder toenemen.</p>

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Slobeend	<p>realisatie van de doelen voor Kluut, Bruine kiekendief, Blauwborst, overwinterende watervogels en 'slikken en schorren' van de IHD-Z wordt ook voldaan aan de oppervlakte-eisen voor Lepelaar.</p> <p><u>Motivering:</u> Het SBZ-V BE2301336 is essentieel voor deze soort.</p>	<p>↑= <u>Actueel:</u> Wintergemiddelden (2008/2009-2016/2017): 149-777. Wintermaxima (2008/2009-2016/2017): 265-1398 waarvan 99%-100% in SBZ-V LSO.</p> <p><u>Doel:</u> Behoud van het huidige populatieniveau berekend als seizoensgemiddelde over de periode 2000/01-2006/07: 96-287.</p> <p><u>Motivering:</u> Het SBZ-V BE2301336 is essentieel voor deze soort.</p>	<p>↑= <u>Doel:</u> Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied door het creëren van nieuwe, potentiële overwinteringsgebieden binnen het netwerk van natuurgebieden met voldoende rust en een goede waterkwaliteit en veel waterplanten (en ongewervelden).</p> <p><u>Motivering:</u> Door de realisatie van de habitatdoelen kan de kwaliteit van het leefgebied voor deze soort verder toenemen.</p>	

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Pijlstaart	↑	<p><u>Actueel:</u> Seizoensgemiddelden (2008/2009-2016/2017): 32-94. Seizoensmaxima 2008/2009-2016/2017): 45-164.</p> <p><u>Doel:</u> Seizoensgemiddelden (2000/2001-2005/2006): 35-57. Seizoensmaxima: 240-1150.</p> <p><u>Motivering:</u> het SBZ-V BE2301336 is essentieel voor deze soort.</p>	↑	<p><u>Doel:</u> Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied door het creëren van nieuwe, potentiële overwinteringsgebieden binnen het netwerk van natuurgebieden, met voldoende rust.</p> <p><u>Motivering:</u> Door de realisatie van de habitatdoelen kan de kwaliteit van het leefgebied voor deze soort verder toenemen.</p>
Krakeend	↑	<p><u>Actueel:</u> Seizoensgemiddelden (2008/2009-2016/2017): 253-578. Seizoensmaxima (2008/2009-2016/2017): 347-1118 in SBZ-V LSO.</p> <p><u>Doel:</u> Seizoensmaxima: 600-1000.</p>	↑	<p><u>Doel:</u> Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied door het creëren van nieuwe, potentiële overwinteringsgebieden binnen het netwerk van natuurgebieden, met ondiep, plantenrijk water met een voldoende goede waterkwaliteit</p>

soort	populatie doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Kemphaan	↑	<p><u>Motivering:</u> Het SBZ-V BE2301336 is essentieel voor deze soort.</p> <p><u>Actueel:</u> Seizoensgemiddelden (2008/2009-2016/2017): 0-58. Seizoensmaxima (2008/2009-2016/2017): 1-137.</p> <p><u>Doel:</u> 50-100 als seizoensgemiddelde.¹</p> <p><u>Motivering:</u> Het SBZ-V BE2301336 is zeer belangrijk voor deze soort.</p>	↑	<p>en beperking van menselijke verstoring in zowel foerageer- als rustgebieden.</p> <p><u>Motivering:</u> Door de realisatie van de habitatdoelen kan de kwaliteit van het leefgebied voor deze soort verder toenemen.</p> <p><u>Doel:</u> Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied door het creëren van nieuwe, potentiële pleister- en overwintergebieden binnen het netwerk van natuurgebieden, met voldoende rust op de slaapplaatsen en voldoende permanent en nat grasland.</p> <p><u>Motivering:</u> Door de realisatie van de habitatdoelen kan de kwaliteit van het leefgebied voor deze soort verder toenemen.</p>

¹ Gebaseerd op GHD- doel en rekening houdende met doelen in SIHD en overige gebieden.

soort	populatie doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Kluut	↑	<u>Actueel:</u> Seizoensgemiddelden (2008/2009-2016/2017): 1-46. Seizoensmaxima (2008/2009-2016/2017): 6-180. <u>Doel:</u> Seizoensgemiddelde van minimum 300. ² <u>Motivering:</u> Het SBZ-V BE2301336 is essentieel voor deze soort.	↑	<u>Doel:</u> Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied door het creëren van nieuwe, potentiële pleistergebieden met beperking van de (menselijke) verstoring <u>Motivering:</u> Door de realisatie van de habitatdoelen zal de kwaliteit van het leefgebied voor deze soort verder toenemen.
	↑	<u>Actueel:</u> Seizoensgemiddelden (2008/2009-2016/2017): 59-188. Seizoensmaxima (2008/2009-2016/2017): 166-607. <u>Doel:</u> 500 (seizoensmaximum). <u>Motivering:</u> Het SBZ-V BE2301336 is zeer belangrijk voor deze soort.	↑	<u>Doel:</u> Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied door het creëren van nieuwe, potentiële pleister- en overwinterings gebieden binnen het netwerk van natuurgebieden, met voldoende permanent grasland (opwaardering van minderwaardige graslanden door aangepast maai of

² Berekend op basis van de GIHD en rekening houdende met SIHD en overige gebieden.

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Grauwe gans	↑	<p><u>Actueel:</u> Seizoensgemiddelden (2008/2009-2016/2017): 1616-3048.</p> <p>Seizoensmaxima LO (2008/2009-2016/2017): 2963-8463.</p> <p>Seizoensmaxima LO (1981/82-2011/12): 318-13772.</p> <p>Gemiddelde seizoenmaximum LO 1986/77 – 1999/00: 5866</p> <p><u>Doel:</u> 5563-8326 (seizoenmaximum)</p> <p><u>Motivering:</u> het SBZ-V BE2301336 is essentieel voor deze soort</p>	↑	<p><u>Doel:</u> Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied door het creëren van nieuwe, potentiële overwinteringsgebieden en beperking van menselijke verstoring binnen het netwerk van natuurgebieden.</p> <p><u>Motivering:</u> Door de realisatie van de habitatdoelen kan de kwaliteit van het leefgebied voor deze soort verder toenemen.</p>

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteits-eisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Smient	↑ <u>Actueel:</u> Wintergemiddelden (2008/2009-2016/2017): 3100-4925. Wintermaxima (2008/2009-2016/2017): 4797-7408. <u>Doel:</u> Behoud van het huidige populatieniveau berekend over de periode 1995/96 tot 2006/07: wintergemiddelden 2670-7668 en wintermaxima 6823-15164. <u>Motivering:</u> Het SBZ-V BE2301336 is zeer belangrijk voor deze soort.	↑ <u>Doel:</u> Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied door het creëren van nieuwe, potentiële overwinteringsgebieden met voldoende permanent en kwaliteitsvol grasland (verhoging waterpeilen en aangepast beheer en/of inrichting) en beperking van (menselijke) verstoring binnen het netwerk van natuurgebieden <u>Motivering:</u> Door de realisatie van de habitatdoelen kan de kwaliteit van het leefgebied voor deze soort verder toenemen.		
Kolgans	↑ <u>Actueel:</u> Wintergemiddelden (2008/2009-2016/2017): 281-1954. Wintermaxima (2008/2009-2016/2017): 848-7837. <u>Doel:</u> Behoud van het huidige populatieniveau berekend over de periode 2001/02-2006/07:	↑ <u>Doel:</u> Verbetering van kwaliteit van het leefgebied door - creëren van nieuwe, potentiële overwinteringsgebieden binnen het netwerk van natuurgebieden - beperking van (menselijke) verstoring.		

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
	<p>wintergemiddelden 884-1646 en wintermaxima 2089-3946.</p> <p><i>Motivering:</i> Het SBZ-V BE2301336 is zeer belangrijk voor deze soort.</p> <p>Dit vereist geen oppervlakte extra leefgebied. Met de realisatie van de doelen voor Kluut, Bruine kiekendief, Blauwborst, overwinterende watervogels en 'slikken en schorren' van de IHD-Z wordt ook voldaan aan de oppervlakte-eisen voor Kolgans.</p>		<p><i>Motivering:</i> Door de realisatie van de habitatdoelen kan de kwaliteit van het leefgebied voor deze soort verder toenemen.</p>	
Blauwe kiekendief	<p>↑ <i>Actueel:</i> 1-10 (op basis van losse waarnemingen).</p> <p><i>Doel:</i> Behoud van het huidige gemiddelde populatieniveau.</p> <p><i>Motivering:</i> Het SBZ-V BE2301336 is belangrijk voor deze soort. Dit vereist geen oppervlakte extra leefgebied. Met de realisatie van de doelen voor</p>		<p>↑ <i>Doel:</i> Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied door het creëren van nieuwe, potentiële overwinteringsgebieden met de nodige rust op de slaappleaatsen binnen het netwerk van natuurgebieden</p>	

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Kokmeeuw	<p>↑</p> <p>Kluut, Bruine kiekendief, Blauwborst, overwinterende watervogels en 'slikken en schorren' van de IHD-Z wordt ook voldaan aan de oppervlakte-eisen voor Blauwe kiekendief.</p> <p>↑</p> <p><i>Actueel:</i> Wintergemiddelden (2008/2009-2016/2017): 627-1538. Wintermaxima (2008/2009-2016/2017): 909-4711.</p> <p><i>Doel:</i> Behoud van populatie niveau wintermaxima 9400-22780.</p> <p><i>Motivering:</i> Het SBZ-V BE2301336 is essentieel voor deze soort. Dit vereist geen oppervlakte extra leefgebied. Met de realisatie van de doelen voor Kluut, Bruine kiekendief, Blauwborst, overwinterende watervogels en 'slikken en schorren' van de IHD-Z wordt</p>	<p><i>Motivering:</i> Door de realisatie van de habitatdoelen kan de kwaliteit van het leefgebied voor deze soort verder toenemen.</p> <p>↑</p> <p><i>Doel:</i> Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied door voldoende rust op de slaapplaatsen te voorzien.</p> <p><i>Motivering:</i> Door de realisatie van de habitatdoelen kan de kwaliteit van het leefgebied voor deze soort verder toenemen.</p>		

soort	populatie-doelstellingen		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	toelichting	doel	toelichting
Waterrietzanger	↑	<p>ook voldaan aan de oppervlakte-eisen voor Kokmeeuw.</p> <p><u>Actueel:</u> Sporadisch losse waarnemingen.</p> <p><u>Doel:</u> Behoud tot uitbreiding van het huidige areaal aan geschikte moerasvegetaties.</p> <p><u>Motivering:</u> SBZ-V BE2301336 is een prioritair gebied. Uitbreidingsmogelijkheden van het areaal doen zich binnen het SBZ-V LSO voor door de realisatie van de habitatdoelen. De natuurkerngebieden zullen geschikt doortrekhabitat vormen.</p>	↑	<p><u>Doel:</u> Creëren van nieuwe, potentiële pleistergebieden.</p> <p><u>Motivering:</u> Door de realisatie van de habitatdoelen kan de kwaliteit van het leefgebied voor deze soort verder toenemen.</p>
<u>Vaatplanten:</u>				
Groenknolorchis	↑	<p><u>Actueel:</u> 1300-3200 exemplaren.</p> <p><u>Doel:</u> Instandhouding van actuele populatie, uitbreiding van het aantal groeiplaatsen</p>	↑	<p><u>Doel:</u> Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied.</p> <p><u>Motivering:</u> Beschermen van de hydrologie van de standplaats</p>

<i>soort</i>	<i>populatie-doelstellingen</i>		<i>kwaliteitseisen aan de leefgebieden</i>	
	<i>doel</i>	<i>toelichting</i>	<i>doel</i>	<i>toelichting</i>
	binnen natuurkerngebieden of permanente Ecologische Infrastructuur. <i>Motivering:</i> 99%-100% van Vlaamse populatie komt voor binnen SBZ-V LSO.		(nu sterk klimaatafhankelijk) en tegengaan van natuurlijke successie richting wilgen- en berkenstruweel en instandhouden van pionierssituaties op artificiële biotopen vergelijkbaar met vochtige duinvalleien binnen de Ecologische Infrastructuur van de Antwerpse Haven.	

Habitats

Habitats

De voorkomende habitattypes worden opgesplitst in twee grote landschapstypes: het estuarium en de terrestrische wetlands. De doelen die voor die habitattypes zijn geformuleerd, hebben een tweevoudig karakter:

- enerzijds staan deze doelen in functie van de instandhoudingsdoelstellingen van het SBZ-H 'BE 2300006 Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent'. In die omstandigheden gaat het eerder om instandhoudingsmaatregelen buiten het SBZ-H die erop zijn gericht om het SBZ-H in een gunstige staat van instandhouding te brengen;
- anderzijds zijn die 'doelen' vereist om het betrokken SBZ-V in een gunstige staat van instandhouding te brengen, omdat ze van belang zijn (als leefgebied) voor de vogelsoorten van de leefgebieden Natuurweide zoet, Natuurweide zilt, Begraasd schor, Slikken met eilanden en Surrogaatkust.

Estuarium

Volgende habitattypes binnen estuaria van het Belgisch deel van het Schelde-estuarium komen voor in het SBZ-V 2301336:

- habitatype 1130: Estuaria
- habitatype 1310: Eenjarige pioniersvegetaties van slik- en zandgebieden met *Salicornia* subspecies. en andere zoutminnende soorten
- habitatype 1320: Schorren met slijkgrasvegetatie (*Spartinion maritima*)
- habitatype 1330: Atlantische schorren (*Glauco-Puccinellietalia maritima*)

Voor een beschrijving van deze habitattypes, de knelpunten en de instandhoudingsdoelstellingen op systeemniveau (IHD-Z) wordt verwezen naar het hoofdstuk 8 van de IHD-Z.

<i>estuarium habitattype</i>	<i>oppervlakte-doelstellingen doel toelichting</i>	<i>kwaliteitsdoelstellingen doel toelichting</i>
1130 Estuaria	<p>↑ <u>Actueel:</u> 590 ha in SBZ-V BE 2301336 (waarvan 161 ha over een zeer smalle gordel, waar het wel als habitat maar niet als broedgebied/overwinteringsgebied voor vogels kan functioneren).</p> <p><u>Doel:</u> + 460 ha netto uitbreiding door aanleg van nieuwe estuariene getijdengebieden in de vorm van gebieden met een gecontroleerd gereduceerd getij (GGG) en in de vorm van ontpolderingen. Hierin zit ook de uitbreiding van 1310, 1320, 1330 vervat, zoals hieronder beschreven.</p> <p><u>Motivering:</u> De SBZ is essentieel voor de instandhouding van het habitattype in Vlaanderen. Het besliste geactualiseerde Sigma-plan voorziet in de creatie van 460 ha estuarium in de SBZ-V BE2301336. Zie hoofdstuk 8 van IHD-Z en Bijlage I (Synthesenota) en Bijlage VII (IHD-Z) van de</p>	<p>↑ <u>Doel:</u> Goede staat van instandhouding met betrekking tot ecologisch functioneren van het gehele estuarium, met inbegrip van het pelagiaal/de vaargeul.</p> <p>Een goede chemische waterkwaliteit met hoge zuurstofconcentraties die in het estuarium niet lager zijn dan 5 mg/l in de zomer en 6 mg/l in de winter.</p> <p>Voldoende ruimte voor estuariene processen met specifieke aandacht voor ondiep water, slik en schor.</p> <p>Geen verdere bevordering van de toename van de getijamplitude en -energie.</p> <p>Vermijden van storten van baggermateriaal of, indien niet mogelijk, het strategisch storten op een manier die zoveel mogelijk rekening houdt met de morfodynamiek van de rivier.</p> <p>Afname van de hoge zoetwaterafvoer tijdens piekgebieden.</p>

<i>estuarium habitatype</i>	<i>oppervlakte doelstellingen doel toelichting</i>	<i>kwaliteitsdoelstellingen doel toelichting</i>
	<p>beslissing van de Vlaamse regering van 22 juli 2005.</p>	<p>Verminderen van de toevoer van sediment vanuit de bovenlopen.</p> <p><i>Motivering:</i> Zie algemene tekst estuarium. De bovenvermelde kwaliteitseisen zijn nodig om een goede lokale staat van instandhouding te bereiken.</p> <p>Om de populatiedoelstellingen voor de vissoorten te realiseren, mag de zuurstofconcentratie in het estuarium zeker niet lager zijn dan 5 mg/l in de zomer en 6 mg/l in de winter.</p> <p>Om een goede diversiteit van benthos en vis (fint, bittervoorn, rivierprik) te garanderen, is herstel van de waterkwaliteit nodig naar een toestand die vergelijkbaar is met die in 1950.</p> <p>Volgende oppervlakte aan ondiep water, slik en schor zijn essentieel voor het ecologisch functioneren, met name voor de biogeochemische processen (verwijderen nutriënten, aanleveren silicium ...), de waterkwaliteit en het voedselweb.</p>

<i>estuarium habitatype</i>	<i>oppervlakte doelstellingen doel toelichting</i>	<i>kwaliteitsdoelstellingen doel toelichting</i>
<p>1310 Eenjarige pioniersvegetaties van slik- en zandgebieden met Salicornia-soorten en andere zoutminnende planten en</p> <p>1320 Schorren met slijkgrasvegetatie (Spartinion maritimae)</p>	<p>↑</p> <p><u>Actueel:</u> Maximaal 0.6 ha 1310; 0.08 ha 1320.</p> <p><u>Doel:</u> Uitbreiding, oppervlakte moeilijk te kwantificeren. Deze uitbreiding zit vervat in de uitbreiding van habitatype 1130.</p> <p><u>Motivering:</u> Zie hoofdstuk 8 van de IHD-Z en Bijlage I (Synthesenota) en Bijlage VII (IHD-Z) van de beslissing van de Vlaamse regering van 22 juli 2005.</p> <p>De SBZ is zeer belangrijk voor habitatype 1320 en belangrijk voor habitatype 1310 in Vlaanderen.</p> <p>Het besliste geactualiseerde Sigmaphan voorziet in de</p>	<p>Goed ecologisch functioneren en een goede waterkwaliteit zijn essentieel om geschikt leefgebied te creëren voor Europees te beschermen soorten (fint, bittervoorn, rivierprik, bruine kiekendief, roerdomp, lepelaar, blauwborst, overwinterende en doortrekkende vogels).</p> <p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Voldoende ruimte voor een natuurlijke dynamiek en hydromorfologische processen met successie van slik naar schor.</p> <p>Permanent goede water- en sedimentkwaliteit nastreven.</p> <p><u>Motivering:</u> De totale oppervlakte van beide habitatypes die zich binnen de estuariene herstelprojecten zal ontwikkelen is moeilijk te voorspellen, maar zal niet erg groot zijn. Voor beide types liggen de herstelprojecten namelijk aan de ondergrens van hun saliniteitsbehoeften. Ze zullen zich ontwikkelen in een</p>

<i>estuarium habitatype</i>	<i>oppervlakte</i> <i>doel toelichting</i>	<i>kwali</i> <i>teitsdoel</i> <i>stellingen</i> <i>doel toelichting</i>
1330 Atlantische schorren (Glauco- Puccinellietalia maritimae)	<p>↑</p> <p><u>Actueel:</u> 43,6 ha. Deze oppervlakte zit vervat in de oppervlakte van habitatype 1130.</p> <p><u>Doel:</u> Uitbreiding, oppervlakte moeilijk te kwantificeren. Deze uitbreiding zit vervat in de uitbreiding van habitatype 1130.</p> <p><u>Motivering:</u> Zie hoofdstuk 8 van IHD-Z en Bijlage I (Synthesenota) en Bijlage VII (IHD-Z) van de beslissing van de Vlaamse Regering van 22 juli 2005. De SBZ is essentieel voor het habitatype 1330 in Vlaanderen.</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Behoud of creëren van voldoende ruimte voor dynamiek van erosie en sedimentatie met natuurlijke successie van slik naar schor. Permanent goede water- en sedimentkwaliteit nastreven.</p> <p><u>Motivering:</u> Zie 1310 en 1320.</p> <p>Dit habitatype komt voor in een dynamisch evenwicht met andere estuariene vegetatietypes in de brakke zone van het estuarium. Een natuurlijke dynamiek in een voldoende groot gebied moet ervoor</p>
	<p>ontwikkeling van dit habitatype binnen de SBZ-V 2301336. Binnen de voorziene estuariene natuurontwikkeling in het brakke deel van het estuarium zal op korte termijn 137 ha pionierschor tot ontwikkeling komen, waarvan een klein deel zal bestaan uit de habitatypes 1310 en 1320. Hoeveel juist is moeilijk in te schatten.</p>	<p>complex met andere pioniervegetaties. Er moet voldoende ruimte zijn voor dynamische processen om het geheel aan pioniervegetaties op een duurzame manier in stand te houden. Dit betekent dat voor het geheel aan pioniersvegetatie wel een goede staat voor het oppervlaktecriterium (> 30 ha) als doel moet worden gesteld.</p>

<i>estuarium habitatype</i>	<i>oppervlakte-doelstellingen doel toelichting</i>	<i>kwaliteitsdoelstellingen doel toelichting</i>
	<p>Het besliste geactualiseerde Sigmaphan, voorziet in de ontwikkeling van dit habitatype: voornamelijk binnen de SBZ-V BE2301336, voor een klein deel in SBZ-H BE2300006.</p> <p>Binnen de voorziene estuariene natuurontwikkeling van het geactualiseerde Sigmaphan in het brakke deel van het estuarium zal op korte termijn 110 ha brakke schorvegetatie tot ontwikkeling komen.</p> <p>In goed ontwikkelde brakwaterschorren zullen naast dit habitatype ook grote oppervlakten rietvegetaties voorkomen, die samen bijdragen aan het bereiken van een goede lokale staat van instandhouding van Europees te beschermen vogelsoorten (Bruine kiekendief, Blauwborst, Roerdomp en Woudaap).</p>	<p>zorgen dat alle verschillende successiestadia aanwezig zijn.</p>

Terrestrische wetlands

Volgende habitattype binnen terrestrische wetlands komt voor in het SBZ-V 2301336:

habitattype 1330: Atlantische schorren (Glauco-Puccinellietalia maritimae), subtype binnendijkse zilte vegetaties

<i>terrestrische wetlands habitattype</i>	<i>oppervlakte doelstelling doel toelichting</i>	<i>kwaliteitsdoelstellingen doel toelichting</i>
1330 Atlantische schorren (Glauco-Puccinellietalia maritimae), subtype binnendijkse zilte vegetaties	<p>↑ <u>Actueel</u>: 47,3 ha.</p> <p><u>Doel</u>: Behoud van de bestaande oppervlakte.</p> <p><u>Motivering</u>: Conform de G-IHD moet voldoende aandacht gaan naar de bescherming en uitbreiding van dit binnendijks habitattype in de poldergebieden. Met het oog op het behoud van het huidige areaal is het essentieel dat de bestaande oppervlakte aan kwalitatief hoogwaardig binnendijks zilt grasland behouden blijft.</p>	<p>↑ <u>Doel</u>: Lokale goede staat van instandhouding van binnendijkse zilte vegetaties met een aangepaste abiotiek in functie van zilte vegetaties met de volgende kwaliteitseisen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hydrologie met brakke tot zoute saliniteit: het zoutgehalte is natuurlijk aanwezig afkomstig van zilte kwel. - Goed ontwikkelde horizontale structuur (structuurvariatie grasmatt, mozaïek van verschillende vegetatietypes met zoutplanten en tredplanten of open plekken voor kolonisatie) en voldoende microreliëf (pollen, trapgaten, zilte depressies). - Goede vegetatiekarakteristiek met voldoende frequentie of bedekking van sleutelsoorten (Stomp kweldergras, Zilte rus, Melkkruid, Gewoon kweldergras, Zilte schijnspurrie, Bleek

<i>terrestrische wetlands habitattype</i>	<i>oppervlakte doelstellingen doel toelichting</i>	<i>kwaliteitsdoelstellingen doel toelichting</i>
		<p>kweldergras, Zulte, Schorrezoutgras, Dunstaart). Overstromingen in winter en grotere begrazingsblokken bevorderen de uitwisseling van zaden. Instellen van optimale begrazingsdichtheid. <i>Motivering:</i> Het natuurgebied 'Putten weiden' is het laatste goed ontwikkelde binnendijks zilt grasland in de regio. De bovenvermelde kwaliteitseisen zijn nodig om een goede lokale staat van instandhouding te bereiken.</p>